

SZERKESZTŐI IRODA
és kiadóhivatal: Püsp. Lyc.
nyomda. Küldemények ide
intézendők.
Majelenik a lap minden
szerdán.

GYULAFEHÉRVÁR

ELŐFIZETÉSI DÍJAK:
Egész évre 4 frt. Félévre 2
frt. Negyedévre 1 frt.
Egyes szám ára 8 kr.
Hirdetési díjak: Egy négyzet
centiméter ára 4 kr. Helyesül-
tek minden hirdetés után 30 kr.

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

A czél felé.

A nemzet nagy alapeszméje, melyet csak pár évvel ezelőtt karolt fel a cultur egylet, mely megújítva, formába öntve lett, mindinkább a megvalósuláshoz közeledik.

Hat év rövid idő még a nemzetek történelmében, de mégis elég arra, hogy ugy alakilag, mint anyagilag körvonalozni lehessen a jövőre vonatkozó terveket, s azon tervek keresztül vitelére a szükséges intézkedések megtéve legyenek.

Hisz maga az eszme megszületése, annak kivitele nem egy perez munkája, — magának az eszmének megteremtője több ideig gondolkodott, ha nem is a kivitel, de először azon momentumok felett, a melyek őt arra birták, hogy gondolatát másokkal megértetve, testé alakíthassa.

Ez megtörtént, ma már oly erővel munkálkodik az egylet, mely képes leendő a multak hibáit részben helyre hozni, ha annak anyagi ereje helyesen lesz felhasználva, — mert minden fillér helytelenül felhasználva kétszeres kárt okoz; nemcsak a czél nem éretik el, de pazarul dobjuk el magunktól azt, minek megteremtését az egyesek áldásos működésétől várjuk.

Lépten-nyomon igyekszünk az állam-eszme szép tanát terjeszteni, — küzdünk, mert még küzdenünk kell a multak reminiscenciáival, s habár sikerül az eszme iránti tér nagyobb és nagyobb mérvbeni kiterjesztése — esekély erőnk nem engedvén a rohamas haladást — most, a midőn a kezdet nehézségeivel kell küzdenünk, szükséges az, hogy a teendők helyes beosztása mellett a vagyon mérvéhez, az egyes honpolgárok áldozatkészségéhez képest ott, a hol legnagyobb a szükség, segítsünk, tegyünk, alapítványok és segélyekkel javítsunk, szóval létet ad-

junk, akaratunkat keresztül vigyük — hisz csak a vasakarát és nem phrazis képes teremteni.

Az egyesület szép alapeszméje megtartani azt, a mi van, megmenteni, a mi veszendő és visszavenni azt, a mit az erőszak és viszonyok elvettek — együttes erővel hajtható végre; mindenkinek tenni kell, meghozni áldozatát, hisz az, a mit magáért tesz a nemzet, nem idegen czélra adatik.

Nem kétkem tehát, hogy egyletünk maga átérzi azt, miszerint első sorban nekünk áll kötelességünkben tenni, — megjutalmazandó azon a hazát minden esetre nagyon érdeklő eszme megindítását, mely az egylet létezésének, megalakulásának oka volt, s ha jelenleg anyagi áldozattal nem járulhatunk a jutalomhoz, jutalmunk legyen az elismerés, mely a megtartandó közgyűlés által fejeztessék ki azon hazafinak, ki nyílt férfias lélekkel tárta fel bajainkat, írúl hozván az általa feltalált egylet eszméjét, mely ma már a kezdet stadiumában is fényes eredményt képes felmutatni.

De tovább megyek tevékenységünkben, — mert helyes felhasználás által érhetjük el czélunkat, s a midőn czélunk megtartani azt, a mi meg van, — első sorban, ugy hisszük, ezek segítségére kell sietnünk.

E lapok hasábjain már többször említve voltak Alsófehérmegye egyes községei.

Itt van Buzás-Bocsárd előbb tiszta magyar, ma már vegyes lakossága, hol az egyletnek tenni kell; azon szép papi és tanítói jövedelmet, mely a földbirtokok hasznosításából gyűl be, czélszerűen felhasználni kötelessége, mert ma-holnap a jelenlegi állapotokkal minden éber felügyelés mellett e községet is az elveszettek közé számíthatjuk.

Buzásbocsárd tiszta magyar fajja, ma már azon ponton áll, hogy nyelvét nem érti teljesen, ruháját elcsesélté, s mind ez a lanyha nevelés, a gyermekeknek elhanyagolt nevelése teszi, mivel ha ezen községbe egy fiatal képzett tanító tétetnék, ki a községi lakosok anyanyelvén megtartását lelkiismeretesen vezetné, rövid idő kellelne ahoz, hogy ezek nyelvünket megértve eredeti szokásaikhoz visszatérjenek.

A jelenlegi tanítót már öreg kora sem vonza hivatásának a jelen követelmények szerinti betöltésére, — az ottani földes urakat a jelen körülmények között még felkérni sem lehet arra, hogy az iskolát némi évi járulékból részesítsék, pedig meg vagyunk győződve arról, miszerint ha egy a jelen kor színvonalán álló fiatal tanító vitetnék be e községbe, a földes urak önként ajánlanának fel az iskola és tanító eltartása végett némi segélyösszegeket s így az egylet egyedül felügyeleti jogának gyakorlása mellett anyagi áldozat nélkül teljesíthetné az elébe tűzött czélt. —

Itt van Krakkó, Vajasad, itt vannak több községek, melyekben szintén eredményt lehet kevés áldozattal felmutatni, egyedüli teendője lenne az egyletnek az, befolyását érvényesíteni arra nézve, miszerint legalább a tanítók kinevezésénél beleszólása legyen.

Nem esekély figyelmet érdemel Hunyadmegye, — hol még saanyarubb állapotok tapasztalhatók, s miután jelenleg a cultur-egylet nagy gyűlését Hunyadmegye központján tartja — hisszük, hogy az a megyében tapasztalándókat fontos tanulmánya alapjául teendő, mert czélunk az, miként visszahódítsuk azt, a mit az erőszak és viszonyok tőlünk elvettek.

I. J.

TÁRCZA.

Berek alján. . .

Berek alján, berek mellett
Egy kis madár énekelget:
Fülemile csattog ott benn,
A kis bokrok sűrűjében.

Oly szépen szól, zeng éneked,
Elbájoalta bús lelkemet;
Szívemhez szólt kedves dala:
Hűn szeretni tanítgatja.

Dalolj, dalolj, te kis madár,
Dalod visszhangokra talál.
Hű szerelem a mit érzek:
Kincse, gyöngye életemnek!

H. SZÁNTÓ ISTVÁN.

Fokról-fokra.

Van a földön — rosszul kezdettem el, — van a világon egy határtalan; egy kiaknázhatlan nagy vagyon, melyet hár folyton hűz, tép, fogyaszt, — mert fogyasztási adót érte nem fizet, — az emberiség legjava, mégis minden fogyasztó fogyasztása után mintha nőne ama megmérhetlen kincs, melyet épen nagysága s adómentes hozzáférhetése miatt, az emberiség közkinésének lehetne tekinteni. Van tehát a világon egy közös vagyon, melyet adómentesen is élvezhet bárki, kinek csak legkisebb érteke is van az élvezetek megszerzésére; — nem zugolódhatnak tehát a socialisták és communisták

vezérúrfiai az emberiség boldogítására szerintük oly türelmetlen zsibbasztó hatású egyéni tulajdon fennállása miatt.

Megvan a közös, adómentes vagyon, csak használni kell.

Van-e a világon nagyobb boldogság, mint egy nagy vagyont adómentesen használni? Van-e megnyugtatóbb tudat, mint az, hogy van egy közös vagyon, melynek használata miatt nem jelenik meg ajtónk előtt a bírósági végrehajtók serege? Így álmadozik a communista. Pedig hát meg van a vagyon, csak használni kell.

De különös is az, hogy létezzék az államok területén egy oly vagyon, mely még soha adóval megterhelve nem volt. Hogy is kerülte ki ez a pénzügyminiszterek figyelmét?

Az emberiség nagy része tudja, ismeri e kincs létét, s mert tudja s ismeri, legnagyobb része, bár hivatás nélkül, használja. Ez a közös és szabad vagyon „a költők gondolat-szabadsága.”

Ezt a közkinés, ezt az ezer, meg ezerszer megtépett szabad vagyont használjuk fel mi is jelen sorainkban; s miért ne használhatnók, ha annyi ezer, meg ezren használták előttünk, a nélkül, hogy érte őket a satyrok gunykazaja, vagy a vagyon-jogot szabályozó pozitív törvények sújtó haragja elérte volna. Élünk tehát az alkalommal most, míg időnk van, mert kitudja a jövő, e gazdag fűtű ősz nem fog e igen korán hóharmatot bocsajtani e szépen fejlődő vagyon szabad gyümölcseire, nem fog-e valamely pénzügyminiszter arra is adót vetni?

Csendes nyári est volt; hogy milyen legyen egy eszendes nyári est, azt a nyájas olvasó esthetikai ízlésére bízom, nem érezvén magamban hivatást, arról alkotott egyéni fogalmamnak a nyájas olvasóra leendő reáerőszakolására; csak annyit jegyzek meg, hogy a költők által annyiszor megénekelt leuge zephir nyájas susogása, valami eddig soha nem hallott földi hangokon,

egy párbeszédet hozza felém. A folyton erősítő párbeszéd figyelmessé tevé, s bár kissé nőies éberség (zárjel közt legyen sngva, kiváncsiság) által vezérelve, a párbeszédet kihallgattam. Ez még talán nem is vétek, de az, hogy a párbeszédet kifécesegem, megbocsájthatlan bűn. Hiába, az a lenge zephir oly csábosan susogta azta párbeszédet, hogy elhallgatása valóban maga után vonná, ha nem is a kormányokat forgató, vasakarattu férfiak haragját, de legalább is a „Gyulafehérvár“ hasábjainak dörgő villámain, — pedig ez is elég nagy.

De visszatérve a leánykák ideáljai által annyiszor lefestett, s talán már lelkökhöz is fűződött, holdvilágos ábrándos estére, hallgassuk a párbeszéd folytatását.

A nap fáradalmait pihenni dült a cséplőgép, nagyot lélegzelve az elvégzett napi munka felett; s mielőtt végbücsuját venné a hanyatló nap utolsó sugaraitól; büszke önérettel néz végig a becsélt gabona-rakásokon, s nagy önmegelégedéssel kiált fel: „mind ez az én művem. Hatalmam s eröm rabszolgái, tédret, fejet hajtvá, lábaim előtt hevernek; büszkébb vagyok egy napi művemre, mint a világ legnagyobb hódítója, egész életén át elért eredményeire.

Erő! te hatalmas szellem, ki éltet s ily erőt kölcsönöz az élettelen testbe, áldott legyen neved mindörökké!”

A szerűt egyik sarkában, szerényen meghúzódva, hideg vérrrel hallgatja végig e túlzott öndicsőítést egyszerű szerkezetével a Tricur, s talán az ellenmondási viszketeg, vagy a sértett önértet által ösztönözve, szerényen jegyzi meg:

„Hatalmad s erőd, óh gép, csak a durva erőszak műve, mely rontva alkot ugyan, de maradandót nem teremt soha. Hatalmad és erőd, megfosztja ugyan díszétől a kalászt s működésed magot magra gyűjt; de műved egy magára értéktelen anyag, mit csak a művészet hatalma teremt s emel nagygyá. Te erőd, s hatal-

Királyi köszönet.

Mária Valéria főhercegnő esküvője alkalmából a király a következő kéziratot bocsátotta közre, melyet a hivatalos lap után közlünk:

Kedves gróf Szapáry!

Szeretett leányunk, Mária Valéria főhercegnő menyegzőjének örvendetes alkalmából kedvelt Magyarországom minden részéből vett szerencsekívánatok és hódoló üdvözlések által ismét valóban megható jeleit fogadtuk azon szeretetteljes részvétnek, melylyel hí népeim házam és családom sorsát mindenkor kísérik.

Midőn e rendületlen hűség és ragaszkodás eme sokféle nyilvánulásaiért az illető testületeknek és személyeknek, saját, valamint a császárné és királyné s gyermekeink nevében is legbensőbb köszönetünket kifejezem, különös megelégedésemre szolgál, hogy ez alkalommal is számos jótékonyági tények, alapítványok és felajánlások, házam ez örömtünetpéhez fűződnek, s leányunk házassági egybekelésének napja a jótékonyág és felebaráti szeretet művei által, melyek ezennel nevét viselendik, mindenkorra áldásteljes emlékezetben fog maradni.

Utasítom önt, hogy e köszönetünket országszerte hirdesse.

Kelt Isehlben, 1890. évi július hó 31-én.

Ferencz József, s. k.

Horvátország külön részesült a királyi köszönetben. A mint táviratban jelentik, a zágrábi hivatalos lap ma közli a királyi kéziratot, mely gr. Khuen-Héderváry Karoly horvát bánhoz van intézve. Ebben a királyi köszönetet mond a ragaszkodás ama sokféle nyilvánulásaiért, a melyben a királyi házat Mária Valéria menyegzője alkalmából a horvát nép részesítette. Hogy Horvátország külön részesült a királyi köszönetben, ez mindenesetre feltűnő, mert mikor a király ilyen érzelmi dologban a magyar miniszterelnökhöz szól, hogy hallja a magyar királyság népe, azt Horvátországban is meg kell hallani. Ausztriával szemben a királyi köszönetét a bécsi hivatalos lapban ma megjelent legfelsőbb kéziratban röjja le. Ez a kézirat gr. Taaffe miniszterelnökhöz van intézve s tartalmában megegyezik a magyar miniszterelnökhöz intézett kézirattal.

A rendőrbíráskodás szigorítása.

— Miniszteri rendelet. —

A hivatalos lap minapi száma a következő rendeltet közli:

A közigazgatási hatóságok hatásköréhez utalt kihágási ügyekben követendő eljárás szabályozása tárgyában az 1880. évi 38.547. számú belügyminiszteri körrendelettel kiadott rendelet a kihágási ügyek ellátására

mad dícséred botorúl, míg alkotott műved keskeny térre szorul. Öntetszelegve nézed művedet, s hiú büszkeséggel örülsz nyers terményed felett: de az, mi a műnek belbecsét, értéket kölcsönöz; a művészet sehol. Tanuld meg tehát, hogy mű, mely bevégzetlen áll, érdemet alkotójának nem teremt soha.

Lásd, hatalmam eskély; szól bátorságot szerezve a trieur, s e eskélységben mégis nagyobb, mint túltelt öndicséredet.

Míg te durva rouscalék, dudva, s gaz között hagyod rabszolgádat, addig művészetem oly magas polcra helyezi, melyen mély hódolatát fejezi ki király és szolgá egyaránt, fennen hirdetett hatalmad tehát csak hiú önámítás, s ki csak imént áldád az erőt, e hatalmas szellemet, csak eszköznek tove; — eszköznek pedig hatalma nem lehet.

Hm! szóal most sértett önérzettel a mag: „Dicsőség, hatalom!” a sors ellen mit vétkeztek, hogy ép enyire alá süllyedtetek; hát az a nymbusz, melyben ragyogtatok, elveszté már fényét, s méltóbb helyre nem találva ily kezekre jutott? Nem! az nem lehet, hogy ti, kik annyi ezred éven át megőrzétek fényeteket, most porba merüljétek!

Ti gépek, gyarló eszközök! Dicsőség és hatalomról álmodoztok ti, kik mint eszközök tengetitek gyarló éltetek, s míg a vélt hatalom felett vitáztak, felejtétek léteket okát; miért küzdetek?

Te eséplőgép, hiú önámítással rakád magadra vélt hatalmadat, s hiú büszkeséggel nevezél rabszolgádnak, ki térdet s fejet hajt erőd s hatalmad előtt; de családól. A hiú önámítás gyönyörrel telti el a lelket, s az a megelégedés mámorában kéjelegve, túl becsüli önmagát; de lám mily gyarló az alap, melyre támaszkodol; egyetlen esavár tagadja meg szolgálatát, s te tehetetlen maradsz. A mű, mit fáradságod létre hoz, nem önmunkásságod műve, s te mégis hizelegsz ön magadnak vele?

És te Trieur! művészetéről beszélsz, ki magad is

tekintet nélkül a kihágás minőségére és a kiszabott büntetés mérvére, felebbezés esetén három fok bani elbírást állapít meg. Ez alapon igen gyakran megtörténik, hogy még azon elmarasztaltak is, kik a kihágás elkövetését elismerik, a törvényes alapon kiszabott büntetések ellen akkor is fellebbeznek, mikor rájuk a büntetés legkisebb mérvé szabott ki. Ehhez járul, hogy a felebbeviteli jognak ezen, a rendőri igazságszolgáltatás gyorsaságának és hatályosságának megbénítására alkalmas felhasználása, tekintve szaporodását, a rendőri bíráskodással megbízott hatóságok részéről már is oly nagy munkaerőt vesz igénybe, melylyel azok egyéb teendők bátraltatása nélkül jelen szervezetük keretében alig rendelkeznek, a kihágási ügyek folytonos szaporodása mellett pedig jövőre még kevésbé fognak rendelkezni.

Ezen előreláthatólag bekövetkező eshetőségek elejét veendő, egyetértőleg a m. kir. igazságügyminiszter ural. szükségesnek találtam, hogy a rendőri igazságszolgáltatás gyorsasága és hatékonysága érdekében, a személyi szabadság és a védelem komolyabb érdekeinek méltánylásával az előidézett rendeletnek a kihágási ügyek évről-évre tapasztalt nagymérvű, a felebbevitelre vonatkozó rendelkezéseinek módosítása iránt a mellékelt rendeletben foglaltak szerint intézkedjem.

Miről a törvényhatóságot tudomás és megfelelő további intézkedés végett értesitem.

Kelt Budapesten, 1890. évi július hó 28-ikán.

Gr. Szapáry Gyula, s. k.

Melléklet a 2608/90. sz. belügyminiszteri körrendelethez.

(Rendelet a felebbevitel módosításáról a közigazgatási hatóságok hatáskörébe utalt kihágási ügyekben.)

A közigazgatási hatóságok hatáskörébe utalt kihágási ügyekben követendő eljárás szabályozása tárgyában az 1890. évi augusztus hó 17-én 38.547. sz. a. kelt belügyminiszteri rendelettel kiadott rendeletnek a felebbezési jogra vonatkozó rendelkezései következőleg módosítottak, illetve egészítették ki:

1. Az elsőfoku hatóság ítélete ellen, a mennyiben abban büntetésül két forintot meg nem haladó pénzbüntetés van megállapítva, felebbezésnek nincs helye: kivéve azon esetet, ha ugyanazon ítéletben az elítélt ellen a két forint meg nem haladó pénzbüntetésen felül elzárásbüntetés is van megállapítva, vagy ha az ítéletben bűnfeleltetés is elrendeltetett, avagy az elítélt valamely foglalkozás gyakorlásától is eltiltattott.

2. A másodfokban hozott ítélet ellen további felebbezésnek csak akkor van helye, ha a másodfoku ítélet az első foku ítéletnek akár megváltoztatása, akár helybenhagyása mellett elzárást, vagy tíz forintot megha-

művészet eredménye vagy, s te dorgálsz mást önámítás miatt, míg magad legjobban szenveded a bajt; mert hová kell balgább önbecsülés, mint nem teremteni, s a meglevőt mégis fáradsága eredményének tekinteni?

Gyarló eszközök vagytok mindketten, kiket a bennem működő titkos termő erő kényszerít rabszolgai munkásságra; — hatalom, s dícsőség enyém, mit kezdetől fogva ruháza rám a természet, kinek neve áldassék mindörökre.

Zugás támad a két megtámadott között, s a feszültség már-már szakadásig ért, midőn közbe szól az ember.

„Csit! végig hallgatám feesegeteket, s bámulom a merészséget, melylyel ezívdóttak tulajdonaim felett: minő hatalom s erő az, melyről álmodoztok, talán neked van hatalmad gép, kinek minden egyes csavarja akaratom szerint mozog, vagy neked, te mag, kit az emberi ész teremni kényszerít? Gyarló eszközök vagytok mindannyian, kiket akaratom igába hajt, s rablánczra fűz. Az ember ur a földön, mondá a költő, „igába hajtja a tenger hánykódó nyakát, ur a föld gyomrában, elrabolja kincseit, ur a föld felett, hatalmába ejti a levegőt, megfűkezi a villámot, s ennek segélyével egykoron igába fűzja hajtani a nagy mindent.”

Ember! végtelenül kiesiny vagy! szól az Úr. „Hatalmad gyarló önámítás, mi műveid gyarlóságában jelesül mutatkozik. Te túlbecsüléd önerőd, midőn fenhéjzva a teremtés művébe vágsz; s ezért im térd büntetésed.

„Alkoss, ronts, és rontva újra alkoss, de műveden megelégedés ne legyen soha.”

Dörgés, villámlás követi a szót, s az ember megsemmisítve térdre hull, ajkai imát rebegnek az egek mindenható urához, miközben langyos eső ébreszt fel merengéséből, melyben az az istenadta ábrándos boldvilágos est ragadá le kemet.

De hová is lett csak az a nyájas hold? Talán valami szerelmes pár ijeszthet meg annyira, hogy oly hirtelen komor fellegek közé merült.

ladó pénzbüntetést állapított meg, vagy ha az ítéletben bűnfeleltetés elkövetése, vagy az elítéltnek valamely foglalkozástól való eltiltása mondattott ki.

3. A felebbevitelnek korlátozására az előző pontokban megállapított szabályok alkalmazandók akkor is, ha az 1879. évi XI. t. c. 21. §-ának rendelkezése folytán elzárás helyett lett a pénzbüntetés megállapítva.

4. A külön törvényeknek a felebbevitelre vonatkozó rendelkezései a jelen rendelet által nem érintettek.

5. Jelen rendelet folyó évi szeptember hó 1. napján lép hatályba, s alkalmazandó mindazokban a kihágási ügyekben, a melyekben az első foku hatóság a rendelet hatályba lépteig érdemleges ítéletet nem hozott.

Kelt Budapesten, 1890. évi július hó 28-án.

Gr. Szapáry Gyula, s. k.

IRODALOM.

— Az osztrák-magyar monarchia irás-

ban és képben nagy néprajzi mű 113-ik füzet

hagyta el a sajtót. A Magyarországról szóló résznek

második kötetéből a 15-ik füzet ez, mely folytatja a tős-

gyökeres magyar föld, az Alföld ismertetését igen tar-

talmas szövegben és változatos illusztrációkban. Az aradi

síkság, Csongrád- és Csanádmegyék ismertetése foglal helyet e

füzetben, mely a külföldi olvasót meg fogja győzni, hogy

ennyire fejlett itt a kultúra, s hogy az iparnak, gazdaságnak,

a kulturális haladásnak tényezői vannak egyitt nagy mértékben és friss nemzeti

erőben azon az Alföldön, melyet a külföld még most is régi

legendák után képzel maga elé. — Márki Sándor befejezi

„Az aradi világról“ szóló közleményét, különösen elmondja

benne a világsi és a pankotai várra vonatkozó tudnivalókat.

Tüzetesebben ír az utóbbi időben nagyot lendült

Aradvárosáról, majd elvezeti az olvasót Pécskára, mely

híres a eselédvászárjáról. Simándról szólva megemlékezik

a 14-ik századbéli krónikában is előforduló cigányokról,

kik ott állandóan letelepedtek, talán egész Európában

ott barátkozva meg először a községi élettel. Az eleki

németekről elmondja, hogy „garagos sváboknak“

esufolják őket, mert Elzászból és Württembergből

csak két krajezárnai fejlátság lefűzete után engedték

őket távozni. A cikkhez Aggházy Gyula rajzolta le

Arad város képét Dörre a városház-tért. Keleti

Gusztáv képe a kis-jenői uradalomból alföldi tölgyest

mutat föl, Hány Gyula Világost és avilágosi vár romjait,

egy jó hatású képben. Munkácsi egy vázlatra is föl

van véve a füzetbe s ez marosmenti magyar munkást

van hivatva ábrázolni. Második cikk a füzetben

Szivos Béla dolgozata „Csongrád és Csanád“ ezimen.

Szól a két megye vízszabályozásáról, visszatekint a

multba, megemlékezik a nazarenusokról, méltatja

Szentes, Hódmező-Vásárhely és Makó haladását, leírja

Mezőhegyest menésével. A cikkhez nyolcz művészi

illusztráció járul. Pataky László rajza „Gulyás temetése

a pusztán“, a pusztai élet egyik megható és eredeti régi

szokását tünteti elő, a mint a közönséges szekerre föl-

tett koporsót az egész gulya követi. Vágó Pál „Réti viz“-et

festett hangulatosan, továbbá a mezőhegyesi „Gidrau“

anyaménest és a cikket bezáró képet, ménesetől elszakadt

csikókat. Az alföldi élet egy-egy eltalált mozzanatait

mutatják be Pataky László (ő kubikusokat), Aggházy

Gyula a hódmező-vásárhelyi artézi kutat csoportozattal

és jubászatot Hódmező-Vásárhelyről. Cserna Károly

pedig a szentesi piactér s a református és görög-keleti

templomot rajzolta le. A hazai illusztráló művészet

örvendetes haladását bizonyítja e füzet is. Ára 30 kr.

* **Előfizetési felhívást** hirdet a kolozsvári kereskedelmi

és iparkamara a Dr. Lehmann Róbert kereskedelmi

akadémiai tanár által magyarra fordított romániai

legújabb kereskedelmi törvényre, — előfizetési-ár 1

frt 50 kr, mely összeg a kolozsvári kereskedelmi és

iparkamarához küldendő be, — minthogy a munka

1000 példányba nyomtatattik és ennek ára 450—500

forint lehet, esetleges segély összegek is elfogadhatnak.

* **Előfizetési felhívás** az 1891. évre szóló Magyar

Salon-Naptárra. A Magyar Salon olvasói köréből

igen számosan kifejezték azt az óhajást, hogy e

kittűnő folyóirat egy díszes naptárral kedveskedjék

előfizetőinek. Ez óhajásnak eleget teendő, a nevezett

folyóirat szerkesztői Fekete József és Hevesi József

urak rendkívül érdekes irodalmi évkönyv szerkesztésére

határozták el magukat, melyet szép illusztrációk fognak

diszíteni. A naptárhoz, mely a jövő hóban megjelenik,

legelőkelőbb írónk járulnak hozzá dolgozataikkal. A

fényes kiállításról az alulírott cég fog gondoskodni.

Oly naptár lesz ez, mely ugy irodalmi értékénél, mint

fényes nyomdai kiállításnál fogva minden salon-asztal

diszére fog válni. Egy naptár ára 1 frt, mely összeg az

alulírott céghez küldendő. Rózsa Kálmán és Neje

könyvkiadó-hivatala Budapest, VIII. ker., Szentkirályi-

utca 30. szám.

NAPI HIREK.

Gyulafehérvár, augusztus 6.

— **A királykisasszony esküvője alkalmából** múlt hó 21-én a helyi székesegyházban istentisztelet tartott. — Dr. Barts Ferencz nagyprépost misézett; jelen voltak a városi hatóság, a kir. törvényszék és a katonaság helyben lévő tagjai.

— **A miniszter előszobája.** Mint értesülünk, szép eset történt az igazságügy miniszter előszobájában: X. törv. bíró alkalmasságot kért, hogy kitalált táblai bíróságra leendő előléptetését kérelmezze az igazságügy-miniszter irtól kihallgatást kér: ugyanakkor még Z. szintén bíró, előbbinek jóbarátja. tartózkodott a fővárosban; mindketten alkalmasságot egy indokolt vezéreltetve, vagy a sors hozta magával, a miniszter előszobájában találkoztak, hol barátságosan beszélgetve Z. megjegyzi, hogy mennyire alkalmatlan lenne az, ha most valakinek egy ellensége is kérne audientíát. — Alig ejti ki a szavakat, nyit be K., ki X.-nek nagy ellensége lévén, többször emelt ellene panaszt. — X. ennek láttára oly zavarba jött, hogy az igazságügy miniszternél kérelmét nem volt képes előadni.

— **Cirien József** polgártársunk, nem a mint jeleztük e hó 15-én, hanem e hó 10-én tartja meg menyegzőjét Balázsfalván.

— **Vizsgálat.** A helyi kisdudóvódnál a bezáró vizsga e hó 31-én délután tartott meg elnök nagyságos Novák Ferencz ur jelenlétében. Nem mulaszthatjuk valamint eddig úgy jelenleg is a szakszerű nevelésről megemlékezni, melynek eredménye volt, hogy a 2-6 éves gyermekek egyöntetűleg játszottak el a tanítóknál által tanított egyes játékokat. — Igen sok szülő gyűnyörködött a gyermek által elmondott versekben, még tübben az egyes csoportokra osztott gyermekekben, mert csoport-játékok is voltak. — Kiváló érdeme a tanítóknak, k t n g s o s. Novák Ferencz ur a vizsga végeztével tartott beszédében nagyon kiemelve megdicsért.

— **Lopás a vasuti indóházban.** Bányai Károly polgártársunk és családja, folyó hó 1-én az estvel vonattal a vizaknai fűrdőre akart utazni: a vasuti indóházhoz kimenve, pénzt és értékesebb holmiját egy kis táskába esomagolta; — kiérve az indóházhoz, postgyárszát feladva és jegyet váltva, a váróterembe ment, — kevés idő múlva pedig onnan a Perronra ment ki sétálni, a midőn a kis kézi táskát a váróterem asztalára letette, a honnan valamely síheder azt ellopta. — A midőn a vonat megérkezett és Bányai ur családjával felszállani akart, vette észre a lopást, minnek folytán a vizsgálatot a különlevő rendőrbiztos azonnal megindította, első sorban Tövisre táviratozván, hogy az érkező vonat utasait motozzák meg. Nagyon természetesen, a kis táskát, melyet kerestek, nem került elő. — Helyi rendőrségünk gyaurra letartóztatott két fiatal embert, azonban ez ideig semmi alapos ok nem forogván fenn, őket szabadon bocsátotta, az ügyet a törvényszékhez tevén át. Mint hírik, a táskában 180 ft. kész pénz és mintegy 500 ftot érő értéknemű volt.

— **Pályázat.** A gyulafehérvári kisdudóvódnál megüresedett óvónői állomásra pályázat nyitattik. Ezen állással egybekötött 400 ft. évi fizetés utólagos havi részletekben az egylet pénztáránál lesz az illető óvónő részére folyósítva, — mely fizetésen kívül két szoba egy konyha és egy kamarából álló szabad lakás élvezetében részesül. Felhívtnak az illető okleveles óvónők, hogy eredeti okmányokkal felszerelt kérvényeiket augusztus 15-ig annál is inkább terjesszék be Novák Ferencz egyleti elnökhöz, mivel ezen idő elteltével beérkezendő kérvények tekintetbe nem vétetnek.

— **Szilágyi Dezső igazságügyminiszter** jelenleg Marienbadban tartózkodik és a fűrdőző közönség részéről élénk figyelemben részesül. A miniszter reggel 5 órakor már a kútnál van, a midőn még alig van ott pár ember. Hat óra után elmegy a kúttól ki a hegyek közé és délután 2 óra felé tér vissza a Klinger szállodába, hol az első emeleten lakik. Két órakor ebédel, pihen egy kicsit és aztán dolgozik egész este 6-7 óráig, a mikor ismét pár órai sétát tesz. Az igazságügy-miniszter augusztus 20-ig marad Marienbadban és nagyobb körben e hó végén visszaérkezik a fővárosba.

— **Az aradi kiállítás.** Folyó hó 2-án nyitotta meg ünnepélyesen Baross Gábor miniszter az aradi kiállítást. A miniszter külön vonaton érkezett ide Lukács Béla államtitkár, Abonyi, Beniczky, Schnieren tanácsosok, Péterffy és Sterényi iparfelügyelők kíséretében. — Hunyadmegyét Pogány főispán, Barcsay alispán, Issekutz dévai polgármester és többen képviselték. A minisztert az indóháznál a város és a megye részéről Fábrián főispán üdvözölte, hosszas éljenzés követte szavait, mire Baross Gábor miniszter megköszönte a fogadtatást. — A megnyitás délelőtt 10 órakor volt. A megnyitás után

minister a kiállítást tekintette meg. A sok kiállított tárgyak közül, melyek osztályonként vannak felosztva, különösen a bányászati osztály vonta magára figyelmét. — Az egyes pavillonok megtekintése után a miniszter az iparesernokba tért, hol nagy figyelemmel szemlélte meg a butoripar termékeit. A kiállításról a kereskedőségek kongressusára ment, a hol nagyszabású beszéddel buzdította az egyeseket úgy mint az egyelet magát a folytonos tevékenységre, és végén a kongressust megnyitónak nyilvánította. — A miniszter ezután a főispánhoz ment villás reggelire. A tiszteletére rendezett 200 terített bankett 7 órakor vette kezdetét, melyen több felköszöntők tartottak. — Délután 4 órakor Baros miniszter a különböző küldöttségeket fogadta.

— **10,000 ftos sikkasztó.** E hó 14-én éjjel a rendőrség a székelyhídi takarékpénztárnak szolgáját kereste, ki 10,000 ft. elikkasztása után onnan elszökött. Segédkezet nyújtott a székelyhídi esendőr-örsvezető. — Mint értesülünk, nevezett szolga Molnár név alatt a helyi nemzeti szállodában volt szállva: múlt hó 28-án innen székelyhídira postán egylevelet tett fel, melyben egyik barátjának pénzt küldött s ígéretét fejezte ki, hogy még többeknek fog innen értékneműket is küldeni. — Elfogatása nem sikerült, mivel föltalálható nem volt. — Rendőrségünk az illető örsvezetőt Tövisre küldötte, mert tudomására jutott, hogy egy ottani, már többször büntetett, rossz előéletű emberrel van összeköttetése.

— **Hirdetmény.** Gyulafehérvár sz. k. város tanácsa által közhírre tétetik, hogy Gyulafehérvár sz. k. város képviselő testülete által 1884-ik év márczius hó 6-án szerkesztett s Alsófehérmegye törvényhatósági bizottsága által 1817-884. szám alatt jóváhagyott a tisztviselők fizetése módosítása tárgyában szerkesztett s e város képviselő testülete által 1890. márczius hó 18-án tartott ülésében 12-890. kgy. szám alatt kelt határozatával elfogadott pótszabály rendelet Alsófehérmegye tekintetes törvényhatósága bizottsága által f. 1890. június hó 25-én 5606-890. sz. alatt kelt határozatával jóváhagyatott.

— **A folyó hó 3-án** a „Nap” kert helyiségében lövészetel egybekötött nyári táncmulatság jól sikerült. Az összes bevétel 126 ft 50 kr, Felülfizettek: Knopf Jakab 50 kr, Dr. Náthán Bernát 50 kr, Morenó Ilyés 50 kr, Dr. Daday Ferencz 50 kr, Friedrich N. hadnagy 50 kr, Útry János 50 kr, Mendel Manó 1 ft, Lobstein N. 50 kr, Epstein Aron 50 kr.

— **Nyári táncmulatság,** az 1848-49-ik évi szabadságharcban elesettek közös sírjára emelendő emlékszóbor javára a sárdi fiatalság a Teleki-féle berekben (prater) nyári táncmulatságot rendez folyó év augusztus 23-án. Jegyek előre válthatók Mibelyes Zsigmondnál Gyulafehérvárról s este a pénztárnál. Jegyek ára személyenként 1 ft, családjegy 2 ft.

— **Dr. Náthán Bernát** városi tiszteletbeli főorvos következő jelentését közöljük: A lefolyt július hóban meghalt 17 egyén, viszonyítva múlt év hasonló havához 6 halálesettel több mutatkozik. — Feltűnően az emésztő és légző szervek bántalmazása került felszínre. Általában a lefolyt hóban a közegészségi viszonyok nem voltak kedvezőtlenek, járványos betegségek sem mutatkoztak. Az orvos-rendőri felügyelet lelkiismeretes pontossággal lett fogantatva, kiterjeszkedvén mindazon intézkedésekre, melyek szükségességeknek mutatkoztak az egészség megóvása tekintetében.

— **Figyelmeztetés!!!** Folyvást új meg új utánzatai merülnek föl a valódi, Brandt Richard gyógyszerész-féle svájci labdacoknak, ép azért nem ajánlhatjuk eléggé az elővigyázatot e labdacok vételekor arra nézve, hogy a dobozokon meg van-e a védőjegy: fehérkereszt vörös mezőben s Brandt Richard névalírása? Minden más esomagolású doboz hamis, s föltétlenül visszautasítandó.

A tanítók nagy-gyűlése.

Magyarország néptanítói hosszú 12 év leletelte után ismét nagy-gyűlést tartanak Budapesten Szent István napján. 22 ezer tanító, 4000 tanítósnő, 1000 kisdudóvónő s mintegy 2000 a népoktatásty iránt hivatalosan is érdeklődő képezdei tanár, tanfelügyelő, árvaatya, nevelő s hitoktató, egyszóval közel 30.000 oly egyén, kik a magyar nemzet kulturális fejlődésének nemes munkájában tetteleg résztvesznek, küldik el legkiválóbb tagjaikat erre az egyetemes gyűlésre, a melyen, mint az előbbi hasonló gyűléseken is, bizonyonyal nem fognak hiányozni más lelkes férfiak sem, kik átérzve a népoktatás ügyének nagy fontosságát, mindenkor megjelennek ott, a hol közoktatásügyünk fejlesztésének legfontosabb tényezői összegyűlnek, hogy aggódó orvosok gyanánt meg-megtapintsák azt az úteret, mely százados küzdelmek között elgyengült s ellenségektől körülvevett nemzetünk megizmosodásának, a századunkban már mindenhatóvá lett népműveltségnek liktetéseiről tesz tanúságot.

Közmondásossá lett már hazánkban a tanítók szomorú anyagi helyzete, alkotmányos életünk kezdetétől szakadatlan sorozatban hangzik fel a panasz, hogy külföldi lovakért százezereket s a katonaság fegyvereinek javítására milliókat adunk évenként, míg a népoktatásügyre fordított összegeknek egy pár ezer forinttal emelése is nagy erőfeszítésbe kerül. Mindamellett ki merészel állítani, hogy az a napfény, melyet egykor b. Eötvös József felgyulasztott s mely a népoktatásty fontosságát oly közértevé tette, ma már halványodik s a nemzet jobbjai már közönyösekké lettek iránta? Nem. Nehéz politikai s társadalmi viszonyaink között akarunk ellenére vergődünk gyakran nem kedvelt utakon, de nincs többé senki, ki a nemzet zömének művelését ne tartsa nemzeti feladatnak s nem lesz többé oly időszak, midőn kiesnylőleg beszéljenek az iskolák hatalmáról.

Lélekemelő példája ennek az emelkedett köztudatnak a tanítók egyetemes gyűlése is. Az ország kormányja, fájdalommal bár, de megkötött kezekkel tagadta meg azt a pár ezer forintot, mely a gyűlés rendezésére szűkség volt; felkelt a művelt társadalom s pár hét alatt krajezáros adakozásokból összegyűlt ez az összeg teljesen. Volt-e valaha Magyarországon gyűlés, melynek céljaira egyesek annyit adakoztak? Nem az első eset-e az, hogy a kormány vezérferfiak, egy gróf Szapáry Gyula s gr. Csáky Albin, mint magán emberek, saját filléreikkel igyekezzenek pótolni azt, a mit mint kormányferfiaknak meg kellett tagadniok? A közszellem hatalma az, azé a közszellemé, mely ma már világosan tudja, hogy a nemzetlet varázsereje a közművelődés s melynek hatalma alatt mély értelműnek tűnik felkoszorús ironknak, Jókainak ismert mondása: „Magyarországot még egyszer meg kell hódítani, s e nagy feladat a néptanítókra vár.”

Lázasan működő korunkban napról-napra következnek a gyűlések s az egyetemes gyűlések sem tartoznak a ritkaságok közé. Sokan látszólag méltán kérdehetik tehát: vajjon nem tulságos-e ez a nagy zaj egyetemes gyűlésért s nem egyesek, habár jóakaratu, túlbuzgalma idézte-e elő azt az állozatkszséget is?

Vannak korszakok, midőn hazánkban, felgyulad a szalmaláng, de az a tartós érdeklődés, melyet a társadalom az egyetemes tanítógyűlések iránt mutat, a nép tagadhatlan politikai ösztönének eredménye, annak az ösztönnek, mely egykor a Rabszolgaság napjaiban az Akademia alapításával s Kaziuezy-lunepekkel tisztán társadalmi uton egy nagy lépést tett előre, melyet azontúl a hatalom birlalói sem ignorálhatnak többé, annak a politikai ösztönnek, mely feljajdult a nemzeti zászló megsértésekor s mely a Kossuthok és Deákok nagy műveit diadalra juttatta.

Sokat irhatnánk az egyetemes tanítógyűlések működésének gyakorlati sikereiről. Elmondhatnók, hogy ezek teszik általánossá a tanítók önszegélyző törekvéseit az Eötvös-alapot, árvaházat, melyek ma annyi jótékony-ságot gyakorolnak, ezek tették lehetővé a tanítói nyugdíj-alapot, mely ma, keletkezése után 15 évvel már 8 millió forint felett rendelkezik, ezek hívták fel a közfigyelmet a magyar nyelv tanításának szükségességére, a népkönyvtárak fontosságára, a hitoktatás reformjára s más fontos kérdésekre. De ha mindezt elmondanánk is, nagyon keveset állítanánk, mert ugyanezeket az egyes tanítógyuletek s a szépen virágzó tanügyi sajtó is felkarolták. Az egyetemes tanítógyűlések jelentősége más s sokkal nagyobb. Nem az egyes határozatok döntők e gyűlésen, nem kérdések tárgyalása; az ily nagygyűlések politikai fontosságú jelentősége az, hogy eszméket ad irányadóknak, hogy egyesíti a népoktatástygygyel foglalkozókat s képeseket létesít azok között, kik a jövő nemzedék hivatott nevelői.

Hét főbb nyelv s hét különböző hitfelekezetet darabolja szét belső ellenségként gyenge nemzetünk fiait apró csoportokra. Az egyes megyei s kerületi tanító-egyesületek e szétválasztó elemi erők hatása alatt igen gyakran előszeretettel keresik azt, a mi elválasztja e hazában a polgárt s a szaksajtó sem képes mindig fel-emelkedni e korlátolt felfogásmódon. Itt azonban, az egyetemes gyűléseken mindenkor győzött s győzni fog a népnevelőknek hivatásukkal összefüggő idealizmusa s tiszta kulturpolitikai eszméje. Magyarországi tanítói az egyetemes gyűléseken csak magyarok, csak emberek akarnak lenni, a lelkesedés elemi erejével szembe el-némült a nemzetiségi s felekezeti zavaró hang s a népnevelő, ki otthon a kicsinyes hatalmakkal küzd, a görög rege Antaeusaként erőt merít itt az egyetemes gyűléseken, hogy világosabban lássa eszményképét, midőn Kárpátoktól Adriáig egy lesz a magyar, midőn a műveltebb s jobbá lett társadalom azt fogja első sorban keresni, a mi az embert közelebb hozza az emberhez, hogy új-új eszméket valósítva meg ne csak ott túla kö-dös jövőben keresse az emberi boldogságot.

Nem kicsiny, nem mulékony erkölcsi hatalom te-

hát az egyetemes tanítógyűlés. Az a harmincz ezer egyén a jövő nemzedék nevelője, a kulturpolitikusokreményei bimbójának fejlesztője. Jobbjaik látják a hiányokat, sajnosan érzik, hogy ma a magyar tanító csak kis gyermekek oktatója, de nagy feladatát, a nép tömegének nevelését még alig kezdte meg. Itt az egyetemes gyűléseken hirtik el az új eszméket, törnek új-új réseket. S majd egykor évtizedek múlva, midőn hazánkban is uralomra jut a közművelődés s emberszeretet hatalma, midőn nem kell sőtét gyanuval vagy éppen ellenszenvvel tekintenünk polgártársaink ezreire, a művelődéstörténelem írója sok más tényező mellett a tanítók ünnepi összejöveteleire is fog utalni, mint egyik tényezőre, mely az egykor felekezettek s nemzetiségek szerint megosztott s nagy tömegében műveltség hiánya miatt közönyös magyart emberré s valódi magyarra tette. Kinek megadatott látni, rokonszenvvel nyújtja kezét az uttörők ünnepi összejövetele felé: a nemzetlét megszilárdulásának egy-egy örvendetes szivdobbanása ez.

György Aladár.

CSARNOK.

Soha, soha többé. . .

— Rajz. —

Mint nehéz sóhaj, mely elnyomott sziv legmélyéből hatol, mely panaszkodók, sir, jajgat — vékonyan, keservesen szól a hegedű.

A cigány játszik a hegyoldalon.

Meghívták estére a lakodalomra, oda át az uri kastélyba, de az ablakok még nincsenek kivilágítva, még ráér oda menni.

A titkos est szárnyai lebömbölni már e földön, világos kódrányak takarják a hegyeket.

Janó játszik az örvény szélén, s a csillagok kíváncsian hallgatják. Meg-megrázkódnak gyönyörtől a remek hangok hallatára, s akkor úgy tűndökölnek — mint az öröm könye az emberi szemben.

Az örvény ott lenn is hallgatja némán, csendesen — csak néha, mintha ő is utána dudolná halkán titokzatosan:

. . . Hét csillagból van a Gönczöl szekere. . .

Vagy csak az esti szél fűtyölése az, mely az örvényből fűtyöl, hosszan, keservesen? . . .

Janó játszik. . . Elfelelte, hogy egyedül van. . . Azt hiszi, hogy a lakodalmon játszik, tüzes bor lelke sítit játékát.

Pedig most még tüzesebben folyik a vér ereiben — nem a bár, nem a jó kedv lelkesíti most, hanem a művésze, a hegedű iránti szeretete.

Hogy öleli magához azt a száraz fát, — a hegedűt. Mint egyedüli legjobb barátját — leghívebb kedvesét.

Ritka hegedű is az. Nem adná oda a világot se meg a tyjától örökölte. Össze is sereglett ám a város lakossága, ha végighuzott hurjain

Az éjjel is játszott — folyvást; a forintbankók csak úgy repültek feléje, s a bor folyt patakokban.

Most az álom is követelte a magát.

Janó nem játszik többé. . .

Elaludt mélyen, csendesen.

Mellette tántorgott az örvény oly sötéten . . . szellő emelkedett fel, mely zúgott-bügött.

Janó a hegedűt erősen hóna alatt tartá — mintha álmában magához ölelné a szeretett tárgyat.

De később ujjai elengedték a hegedűt, a fátbe hanyatlott az — mellette a mélység nyílt.

A szél erősebb — erősebb kőn. Mint csekély játéktárgyat vitte a hegedűt közelebb az örvény felé. . .

Janó aludt mélyen, édesen. Mosolygott is álmában. Pedig ha tudná!

Soha, soha többé! . . .

Ott lenn az örvény hallgat, a hegedűt vissza nem adja.

Fel és alá jár Janó az örvény szélén, csillogó szemekkel, hadonászó kezekkel.

Még egyszer, bár csak egyszer tarthatnám kezemben, — még egyszer húzhatnék végig rajta és csalnám ki belőle szivem titkos indulatait. Még egyszer tarthatnám kezemben, s fúthatnék végig rajta kezemmel.

Soha, soha többé. . .

Az örvény hideg és setét marad. Nem lágyítja meg egy szegény sziv fájdalma.

Ott messzi, a kastélyban világot gyújtanak — messze tündöklő a lámpa fénye.

Várják a cigányt a hegedűvel.

Nem jő az — soha, soha többé! . . .

Sivító szél sóhajt a mélység fölött. A csillagok nem tündökölnék már, bánatosan tekintenek le a szegény Janóra, ki fel és alá jár kétségbeesetten. Csak néha pillant a barátságosan tündöklő uri kastélyra.

Neki nincs ott már helye.

De ott lenn, a mély völgyben, honnan egy ember se jő többé vissza, lenn az örvényben, hegedűje mellett. . .

Ott-ott van hely elég.

Nem ment le még sem Janó cigány, mert zenehangokat vélt hallani, — mintha az ő hegedűje lett volna.

S azt oly édes hallgatni. Hallgathatná bár mind-örökké.

Ott tilt most az örvény szélén és halgatózott.

Szegény Janó! Nem a te hegedű hangja az, mely

szól! Nem halod, hogy csak a szél fűtyül melletted, s az erdőben susog a lomb?!

A te hegedűd nem szólal meg többé!

Soha, soha többé! . . .

Altmann Rudolf.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos: **ISSEKUTZ JÁNOS.**

Segéd-szerkesztő: **Dr. Gál Béla.**

Kiadó: Papp György.

Nyiltér*)

Schwarze Seidenstoffe von 60 kr. bis fl. 11.65 p. Meter — glatt und gemustert (ca. 180-versch. Qual.) — vers. roben- und stückweise porto- u. zollfrei das Fabrik-Dépôt G. Henneberg (K. u. K. Hofliefer.), Zürich. Muster ungeschend. Briefe kosten 10 kr. Porto.

Tekintetes szerkesztő úr!

Becses lapjának f. év Julius hó 30-iki száma a napi hírek rovatában „becsületért trafikkás“ czim alatt egy személyemmel foglalkozó közleményt hozott nyilvánosságra.

Ezen közleményben olybá vagyok feltüntetve, mint a ki a helyi dohánytözsében lejátszott esetnek szerzője lettem volna. De e mellett nevezett közlemény tudósítja magát az esetet is teljesen elferdítve adja elő.

Epen ezért a való igazság érdekében nem vélek rossz szolgálatot tenni, midőn a történt esetet a maga valóságában adom elő, kérve a tek. szerkesztő urat sziveskedjék becses lapjának hasábjain annak is egy kis tért engedni, hogy a t. olvasó közönség a felelt részrehajlatlanul ítélhessen.

Tény az, hogy a napokban bejött üzletembe W. H., szokatlan módon követelvén tőlem, hogy a magával hozott bizonyos pénzüsszegekről szóló postautalványt váltssam be. Ezt annyival is inkább nem voltam hajlandó megtenni, mert nem rég ezeltől egy W. H.-val kötött kereskedelmi ügyletből érzékeny kárt szenvedtem, melynek okozója W. H. volt; s emellegyva az utalvány beváltását megtagadtam azon indoklással, hogy bizalmatlan emberekért nincs pénzem; mire W. H. részéről oly heves és illetlen megtámadtatásoknak lettem kitéve, hogy kénytelen voltam üzletemből kiutasítani.

Ezen egyike a legkorrektebbnek nevezhető eljárásom sikerre nem vezetvén, nehogy W. H. már nagyobb arányokat öltő heveskedéseiben tulkapásokra ragadtassa magát, czelszerűnek találtam a rendőrség oltalmának igénybevitelét megkísérteni; W. H. azonban észrevevén, hogy a rendőrség után akarok küldeni, rögtön dohányt kért, jól tudva, hogy ily módon kénytelen leszek kifakadásait visszautasítatlanul tűrni, a mi meg is történt, mert a hogy W. H. dohányt kért, azonnal elállottam az üzletből való kiutasítás szándékától. Jelen volt ez esetről Nánthán József ur is.

En W. H.-ban rosszakaró egyéneknek eszközét látom, kit reám uszítanak, hogy ezéljaikatannál könnyebben elérhessék; a közlemény tudósítójának pedig nem volt egyéb ezélja, mint nevémet rágalmazni, a mit valószínűleg azok unszolása folytán tette, a kik a nagy dohánytözsédet tőlem minden áron el akarják vonni.

Egyebekben fogadja szerkesztő ur különös tisztelem nyilvánítását.

Melylyel vagyok

Gyulafehérvárt 1890 Augusztus hó 5-én

alázatos szolgája

Fingerhut Jakab.

*) E rovatban megjelölt közleményekért semmi felelősséget nem vállal el a — Szer.

H i r d e t é s e k.

Sz. 3744—1890. kir. ügy. 116 1—1.

Árlejtési hirdetmény.

A felügyeletem alatt álló ugynevezett kamarai fűtőüzletben eszközzendő átalakítási munkálatok biztosítása czéljából a gyulafehérvári kir. ügyszétség hivatalos helyiségében **1890 évi Augusztus 9-én d. e. 10 órakor** nyilvános szóbeli árlejtés fog tartatni. —

Kikiáltási ár a tervbe vett munkálatokra 1150 frt 75 kr. —

Árverezni szándékozók az árverés kezdete előtt a kikiáltási ár 10%-kát tartoznak bánatpénzzel letenni készpénzben vagy ovadékképes értékpapirokban. —

Az árlejtésnél csak szakértő építőmesteri minőségüket igazolni tudó egyének vehetnek részt.

A részletes árlejtési feltételek és műszaki iratok alólirt kir. ügyszésegnél a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

A királyi ügyszésgtől.

Gyulafehérvárt, 1890 augusztus hó 4-én.

Csiki László,
kir. ügyész.

Nyomatott a püsp. Lyc. könyvnyomdába Gyulafehérvárt.

838/890. tkvi.

115. 1-1.

Arverési hirdetmény.

A nagyenyedi kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóság által a magyar földhitelintézetnek Fikker Károly elleni végrehajtási ügyében végrehajtató kérelmére, a végrehajtási árverés 1000 frt. kölcsöntőke után az 55—60 felévi részletek összege vagyis 187 frt 61 kr. járadéka, ugy szinte a járadék összeg után és pedig 20 frt. 86 kr. után 1887 május hó 28-tól, 33 frt 75 kr. után 1887 évi november 28-tól, 33 frt. 75 kr. után 1888. évi november 28-tól, 33 frt 75 kr. után 1889. évi május hó 28-tól, 33 frt 75 kr. 1889. évi november hó 28-tól, felszámítandó 6% kamat 1% hirság fejében 1 frt 87 kr., továbbá 309 frt 58 kr. toke hátralék, ugyszintén az ezentul lejárandó minden évben május 28-ra fizetendő 33 frt 75 kros fél-évi részletek, és ezekután a nemfizetés esetén járó 1%-os hirság és 6% késedelmi kamat 9 frt 95 kr. végrehajtási már megállapított, valamint jelenlegi 10 frt. 50 kr. és a még felmerülendő költségeknek kielégítése végett végrehajtást szenvedő Fikker Károlynak a nagylaki ingatlanok 1276 frt megállított kikiáltási árban elrendelte.

Az árverés **1890. évi szeptember hó 3-ik napján délelőtt 10 órakor** Nagylak községe házában fog megtartatni.

Arverezni szándékozók végrehajtató kivételével tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-ját készpénzben vagy ovadékképes értékpapirban letenni. —

Vevő köteles a vételért az árverés jogerőre válta után 3 részletben, és pedig a vételár 1/3 részét az árverés napjától számítandó 30 nap alatt, a 2 és 3-ad részletet ugyanazon naptól számítandó 3 hónap alatt, az utolsó harmadrészt pedig 6 hónap alatt minden egyes vételár részlet után az árverés napjától számítandó 6% kamatokkal együtt a nagyenyedi kir. adóhivatalnál mint bírói letéti pénztárnál lefizetni. —

A bánatpénz az utolsó részletben fog beszámíttatni. Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt ezen kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság, és Nagylak község előljáróságánál tekinthetők meg. —

Miről érdekeltek értesítetnek. —

A kir. jbiróság mint tkvi hatóságtól.

N.-Enyeden, 1890. február hó 13-án.

Vinczenti, kir. aljbiró.

305—1890. szám bir. végr.

117 1--1

Arverési hirdetmény.

Alólirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102 §-a értelmében ezennel közhirre teszi, hogy a gyulafehérvári kir. járásbírószág 2405—890 polg. számú kiküldött végzése által Karger et Comp. brünni kereskedő czég végrehajtató javára gyulafehérvári Reisz József ellen 486 frt 73 kr. toke, ennek és pedig 243 frt után 1890. február 8-tól, 243 frt 73 kr. után 1890 április hó 8-ik napjától járó 6% kamatai és egyéb törvényes járulékaik követeles erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság 16/VI—890 lefoglalt és 669 frt 44 krra becsült még pedig 386 frt 73 kr. hátralék toke és ennek járulékaik behajtása végett 792 liter jó minőségű 1885-beli piros bor, 739 liter jó minőségű 1883-beli aranyszínű bor, 206 liter jó minőségű 1885-beli siller bor, 253 liter 1878-beli aranyszínű bor, 2 jó vasabroncos 80—80 vedres hordó és 2 vasabroncos átlagból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 2788—1890 polg. sz. kiküldést rendelő végzése folytán a helyszínen vagyis Gyfhefvárt alperes Reisz József lakásán leendő eszközzésére **1890 ik év augusztus hó 26 ik napján d. e. 9 órája** határidőül kiltizetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatauk meg, hogy az érintett ingóságok, ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsárón alól is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára 1881. évi LX. t. cz. 108 §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő. Kelt Gyfhefvárt 1890-ik évi június hó 21-ik napján.

Csia Lázár, kir. bírósági végrehajtó.

Sz. 1694—1890 tkvi.

1181—1.

Arverési hirdetményi kivonat.

A gyulafehérvári kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhirre teszi, hogyBukur Gligor pojanai lakos végrehajtatonak, Campian Chifor örökössei pojanai lakosok végrehajtást szenvedő elleni 62 frt 50 kr. toke követeles és jár. iránti végrehajtási ügyében a gyulafehérvári kir. járásbírószág területén a pojanai 113 sz. tjkvben A + 7. rsz. 1459/1, 1459/2, 1459/3, 1460, 1461, 1462, 1463, 1480 hrsz. 953 frtra becsült, 8 rsz. 1467, 1476, 1477, hrsz. 110 frtra becsült, a pojanai 139. tjkv. A + 1—6 rszám a., a 140. számú tjkönyvben A + 1—5 rsz. ingatlanok 1534 frt becsárban az árverést elrendelte és hogy a fenn megjelölt ingatlanok az 1890. évi **augusztus hó 26-ik napján d. e. 9 órakor** a Pojana község házában megtartandó árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is el fognak adatni.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10% készpénzben vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazság ügyministeri rendelet 8-ik §-ában kijelölt ovadékképes érték. papirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t. cz. 170. §. értelmében a el bíróságnál előleges elhelyezésről kiállított szabályszerű elösmervényt átszolgáltatni.

A kir. törvényszék mint tkvi hatóságtól.

Gyulafehérvárt, 1890. évi május hó 9-ikén.

A kivonat hitelességét igazolja:

Muntean Miklós, kladó.